

KF14/SO21 - Tidlig forebyggende indsats overfor kriminalitetstruede 10-14årige

Baggrund

I Budget21 blev vedtaget en hensigtserklæring om udarbejdelse af en analyse af kriminalitetsudviklingen for de 10-14årige i Københavns Kommune. Forvaltningerne, SSP og Københavns Politi har i regi af Sikker By udarbejdet en analyse af kriminalitetsudviklingen blandt de 10-14årige, der mistænkes for kriminalitet (U15 sigtede) i perioden 2014-2019. På baggrund af analysen har forvaltningerne og SSP foretaget en vurdering af behovet for at justere kommunens nuværende indsatser overfor målgruppen, herunder behovet for at igangsætte nye tiltag.

Det vurderes, at der er behov for at udvide den forebyggende indsats overfor 10-14årige, hvor der er en tidlig kriminalitetsbekymring med henblik på at forebygge ungdomskriminalitet. Det foreslås derfor, at SSPs indsats overfor målgruppen styrkes til også at inkludere brobygning til forenings- og fritidslivet.

Nye tal fra Københavns politi viser en stigende tendens til at unge op til 17 år begår gentagen og tendentielt mere alvorlig kriminalitet. Denne problematik håndteres i et særskilt spor i regi af SSP, Københavns politi og Socialforvaltningen. Nærværende forslag er et supplement til de initiativer, der kan igangsættes i SSP regi, og vil således være ét blandt flere redskaber i kriminalitetsforebyggelsen.

Indhold

Forslaget indeholder en servicebevilling på i alt 5,6 mio. kr. i 2021-2025. Forslaget indebærer en forebyggende indsats målrettet 10-14-årige, hvor der er en tidlig kriminalitetsbekymring. Indsatsen arbejder med målgruppens brobygning til foreningslivet og inklusion i positive fællesskaber.

Indsatsen indbefatter:

- Et øget og målrettet fokus på foreningslivets muligheder i SSP-regi.
- Henvielse af børn, hvor der er en tidlig kriminalitetsbekymring, til eksisterende tilbud i regi af Kultur- og Fritidsforvaltningen med henblik på børnenes brobygning til og inklusion i foreningslivet.
- Ny håndholdt tværfaglig indsats overfor de børn, hvor der er behov for en større socialpædagogisk indsats, end der er i de eksisterende tilbud i Kultur- og Fritidsforvaltningen.
- Et styrket samarbejde og koordination mellem SSP og Kultur- og Fritidsforvaltningen om børnenes fritidsliv.

Data fra Københavns Politi viser, at der er sket en stigning i antallet af U15-sigtede med bopæl i Københavns Kommune i perioden 2014-2020, som har været særlig tydelig i perioden 2018-2020. Analysen af de U15-sigtede 10-14-årige viser, at førstegangs-kriminalitet ofte er butikstyveri og mindre alvorlige forseelser, mens der ses en tendens til, at sigtelsen bliver mere alvorlig (fx vold eller røveri), hvis det er en tredje- eller fjerdegangsforseelse. Analysen viser yderligere, at ca. 10 pct. af de U15-sigtede er gengangere og har været U15-sigtet i tidligere år. Analysen peger dertil på, at over 30 pct. i 2019 af de 13-14-årige har oplevet mere end to skoleskift (det havde til sammenligning kun ca. 10 pct. af børnene i referencegruppen), samt at målgruppen har markant mere skolefravær end de 10-14årige generelt. I gennemsnit var de U15-sigtede fraværende 14 pct. af skoletiden i 2019. Referencegruppen var fraværende ca. 7 pct. af tiden. Endelig viser analysen, at ca. halvdelen af målgruppen boede med en enlig forsørger. Dette er til sammenligning ca. en tredjedel i referencegruppen.

På baggrund af analysens resultater vurderer parterne i Sikker By-samarbejdet, at der er behov for at styrke den eksisterende indsats i SSP-regi med et øget fokus på den tidlige forebyggende indsats overfor de 10-14årige, hvor der er en tidlig kriminalitetsbekymring.

Der er tale om børn, der har udvist bekymrende adfærd, men som det er i dag ville få minimal kommunal støtte og tilbud. Parterne vurderer, at der for denne målgruppe er behov for at arbejde med målgruppens inklusion i foreningslivet. Denne vurdering læner sig op ad undersøgelser, der peger på, at deltagelse i foreningslivet er en beskyttende faktor i forhold til om, barnet senere i livet udøver kriminalitet eller anden normbrydende adfærd.

Indsatsen er et "boost" af SSPs Enkelttagskoncept, hvor der i indsatsen lægges større vægt på barnets omgangskreds og fritidsliv som betydningsfulde faktorer i det kriminalpræventive arbejde.

Enkelttagskonceptet i SSP består af en koordineret sagsbehandling, hvor Politi, Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Teknik og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen drøfter konkrete børn og unge, hvor der er en kriminalitetsbekymring. SSP-partnerne behandler alle indkomne sager og vurderer individuelt, om der er behov for at iværksætte tiltag i regi af skole eller Socialforvaltningen. Med denne indsats skærpes fokus på barnets fritidsliv i drøftelsen, hvor brobygning til foreningslivet er et af de redskaber, parterne kan vurdere, om barnet og dets familie skal tilbydes. Hermed styrkes koordineringen mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen og SSP-sekretariatet på dette område. Der henvises til bilag 1 for en beskrivelse af SSP Enkelttagskonceptet.

Hvis parterne vurderer, at barnet kan have gavn af at blive del af foreningslivet, tager SSP dialogen med barnet og familien om dette. Hvis der hos barnet og familien er interesse i at indgå i foreningslivet, henvises til Kultur- og Fritidsforvaltningens frivillige FritidsGuider, som er frivillige, der guider børn og unge til foreningslivet. Ved behov kan der ligeledes søges om kontingentsstøtte i regi af Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Hvis barnet ikke er motiveret for at blive del af en forening, men forældrene alligevel ønsker, at brobygningsindsatsen igangsættes, er der behov for en udvidet indsats, hvor ansatte i Kultur- og Fritidsforvaltningen og SSP med de fornødne pædagogiske kompetencer varetager et længerevarende, motiverende og håndholdt pædagogisk forløb med rådgivning, guidning og opfølgning.

Uanset om brobygningsindsatsen varetages af frivillige eller ansatte, følges der op på forløbet, hvor det vurderes, om brobygningen er lykkedes. Hvis brobygning ikke lykkes, eller Kultur- og Fritidsforvaltningen identificerer yderligere udfordringer hos barnet, så vil der være et tilbageløb af viden til SSP, hvor barnets sag kan drøftes på ny.

Indsatsen har fokus på børn med en SSP-sag på niveau 1 og 2 (*tidlig bekymring* grundet bekymrende adfærd eller simpel førstegangskriminalitet), hvor der ikke er bekymring for barnets udvikling i en sådan grad, at der er behov for Socialforvaltningens specialiserede indsats. Hvis barnet allerede har en socialsag, indgår barnet som udgangspunkt ikke i indsatsens målgruppe. Hvis barnet allerede er i kontakt med fx gadeplan eller en skolesocialrådgiver i Socialforvaltningen, sikres der koordinering mellem SSP og Socialforvaltningens tilbud.

I København er der årligt ca. 1.500 enkeltager, hvoraf ca. 1.300 er på niveau 1 eller 2. SSP estimerer, at ca. 200 heraf årligt vil have relevans for at tilbydes et brobygningsforløb til foreningslivets via Kultur- og Fritidsforvaltningen. Det er forventningen, at indsatsen vil styrke den nuværende forebyggende indsats og medvirke til at forebygge, at niveau 1 og 2 sager udvikler sig til de alvorligere niveau 3 og 4 sager (*alvorlig bekymring* på baggrund af personfarlig kriminalitet eller gentagen anden alvorlig kriminalitet).

Forventet effekt og opfølgning

Tabel 1 – Oversigt over målsætning for adfærdseffekter og evaluering i budgetønsket

Målgruppe	Indsats	Målsætning	Evaluering af indsatsen
10-14-årige hvor der er en kriminalitetsbekymring på SSP-niveau 1 eller 2.	<p>Indsatsen er en tidlig indsats overfor målgruppen, hvor der arbejdes med målgruppens inklusion i de positive fællesskaber, foreningslivet tilbyder.</p> <p>Indsatsen bliver integreret i SSPs enkelt-sagskoncept hvorved brobygning til foreningslivet bliver en del af redskaberne, der kan benyttes til børn med en SSP-sag på niveau 1 eller 2.</p>	<p>150-200 børn i målgruppen er motiveret for at starte i en forening og tilbydes at deltage i et brobygningsforløb målrettet inklusion i kultur- og idrætsaktiviteter</p> <p>50 % af målgruppen får ikke en sag i SSP på niveau 3 eller 4 inden det fyldte 15. år, hvorved andelen af 10-14-årige, som begår personfarlig eller alvorlig kriminalitet falder.</p>	<p>Halvårligt laves gennem enkelt-sagskonceptet status på hvert individ i forhold til deres positive/negative udvikling i forhold til kriminalitetsbekymringen.</p> <p>6 måneder efter barnet er startet i en forening følges op på, om barnet fortsat er tilknyttet foreningen.</p> <p>Indsatsens resultater og læring evalueres og justeres løbende.</p>

Økonomi

Til styrkelse af den tidlige forebyggende indsats overfor 10-14-årige, hvor der er en kriminalitetsbekymring, skal der afsættes 0,6 mio. kr. i 2021 samt 1,25 mio. kr. årligt i 2022 - 2025. I det samlede budget på 1,25 mio. kr. øremærkes 0,6 mio. kr. årligt til et årsværk i SSP og 0,6 mio. kr. årligt til ansatte ressourcer i Kultur- og Fritidsforvaltningen. Dertil afsættes 50 t. kr. årligt til kommunikation omkring indsatsen og kompetenceudvikling til de parter i SSP-samarbejdet, der er involveret.

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2021 p/l)	Styrings-område	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
SSP	Service	300	600	600	600	600	2.700
Brobygger i Kultur- og Fritidsforvaltningen	Service	300	600	600	600	600	2.700
Kommunikation & kompetenceudvikling	Service		50	50	50	50	200
Udgifter i alt (netto)		600	1.250	1.250	1.250	1.250	5.600

Risikovurdering og proces

Der vurderes ikke at være særlige risici i forbindelse med indsatsen. Da det er en ny indsats, er der dog en risiko for, at indsatsen ikke får den ønskede virkning, og at der skal arbejdes med yderligere forebyggende tiltag overfor målgruppen. Tiltaget kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Udgifter til service

(1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
SSP	SUD	3000 Børnefamilier med særlige behov	U	300	600	600	600	600	2.700
Brobygger i Kultur- og Fritidsforvaltningen	KFU	1060 Kultur og fritid	U	300	600	600	600	600	2.700
Kommunikation & kompetenceudvikling	SUD	3000 Børnefamilier med særlige behov	U		50	50	50	50	200
Udgifter i alt				600	1.250	1.250	1.250	1.250	5.600

Øvrige tekniske oplysninger**Bydele**

Bydækkende? X						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	Udenbys	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		
Adresse						

KF14/SO21 - BILAG 1 SSP Enkeltsagskonceptet

Den individorienterede indsats er et centralt element i SSP Københavns kriminalitetsforebyggende arbejde blandt børn og unge i alderen 10-17 år i Københavns Kommune. SSP København har siden 2008 behandlet enkeltsager efter SSP Enkeltsagskonceptet, når der er behov for koordinering mellem politiet og flere forvaltninger. Således er konceptet opbygget med det tværgående samarbejde og fælles ansvar som bærende princip. Det tværgående samarbejde hindrer samtidig dobbeltbehandling af en sag.

SSP Enkeltsagskonceptet udstikker rammer og retningslinjer for SSP medarbejdernes praktiske forebyggelsesarbejde omkring den unge, der vurderes at være i øget risiko for at komme ind i en kriminel løbebane. Konceptet omfatter hele processen – fra kriminalitetsbekymringens opståen til iværksættelse af en målrettet kriminalpræventiv indsats på individplan.

Niveauinddeling af bekymringer

I Enkeltsagskonceptet arbejdes med klart definerede bekymringsgrader i form af en niveaudelt tilgang til enkeltsagerne. Bekymringer kategoriseres på henholdsvis niveau 1- 4 afhængigt af alvorligheden. Hvert niveau er defineret ved særlige karakteristika, samt tilhørende retningslinjer for de forskellige SSP-parters handlinger og forpligtelser i samarbejdet om en konkrete bekymring.

Niveau 1: Tidlig bekymring

I niveau 1 sager er der en tidlig bekymring for kriminalitet. Sager på dette niveau vedrører unge, som i forskellige sammenhænge udviser en bekymrende adfærd og tegn på mistroisvel i f.eks. skole og klub. Det kan fx være mange udeblivelser, højt skolefravær, grænseoverskridende handlinger overfor andre eller at den unge er set i periferien af utryghedsskabende unge- og voksengrupperinger.

Niveau 2: Alvorlig bekymring eller simpel kriminalitet

I niveau 2 sager er der baggrund for alvorlig kriminalitetsbekymring. Den unge kan have været antruffet eller tilbageholdt af politiet i bekymrende sammenhæng - eksempelvis i relation til bandemiljøer. Den unge kan være sigtet eller dømt for simpel kriminalitet samt vurderet i øget risiko for at begå alvorlig kriminalitet.

Niveau 3: Gentagen alvorlig kriminalitet

I niveau 3 sager har den unge begået forskellige kriminelle handlinger. Den unge kan have været tilbageholdt, sigtet eller evt. straffet én eller flere gange for alvorlig kriminalitet fx groft hærværk og indbrud. En niveau 3 sag kan også rejses fordi den unge har optrådt i flere niveau 2 sager.

Niveau 4: Personfarlig kriminalitet

I niveau 4 sager har den unge gennem en periode begået forskellige alvorlige, kriminelle handlinger eller har afsluttet varetægtsfængsling eller afsoning. Den unge har været tilbageholdt, sigtet eller dømt én eller flere gange i forbindelse med eksempelvis grov vold, røveri og anvendelse af våben.

Trin i SSP Enkelt­sagsbehandling

Når SSP modtager en konkret bekymring fra niveau 1 - 4, deles den med den pågældende bydels lokaludvalg eller ansvarlige koordinationsgruppe. De deltagende myndigheder kan fremsøge relevante oplysninger til brug for den kommende fælles drøftelse af enkelt­sagen. I lokaludvalg og koordinationsgrupper sidder repræsentanter fra politi, kommunale myndigheder fra skoler og fritids- og ungdomsklubber, Socialforvaltningens Børne- familieenhed. Ligeledes kan andre kommunale repræsentanter fra fx kulturinstitutioner deltage i det omfang, det er relevant for at sikre en helhedsorienteret drøftelse af den unges livssituation. Hjemlen til at drøfte den unges sag er givet i retsplejelovens §115 a.

At repræsentationen går på tværs af politi, forvaltninger og fagligheder baner vejen for en koordineret, målrettet indsats med tydelig handleplan og ansvarsfordeling. Ved vurderinger af en ung borgers kriminalitetsrisiko analyserer SSP parterne overordnet på de otte centrale kriminogene faktorer: Familie, netværk og fritid, uddannelse og beskæftigelse, holdning til kriminalitet, kriminalitetshistorik, omgangskreds, misbrug samt psykisk sårbarhed. Ved at inddrage disse faktorer i drøftelsen af en enkelt­sag, tegnes et billede af den unges ressourcer og risici i forhold til kriminalitet.

Parter med myndighedsansvar for håndtering af enkelt­sager:

- Københavns Politi
- Socialforvaltningens Borgercentre Børn og Unge
- Børne- og Ungdomsforvaltningen

Øvrige parter som i enkelte situationer kan bidrage til kvalificering eller tilbud:

- Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
- Kultur- og Fritidsforvaltningen
- Teknik- og Miljøforvaltningen